

Ijutom boju prisilile su srpske čete neprijatelja, da se povuče sa fronte Razasy (?) te su prekoračile zapadnu Moravu. Za tim su nastavile svoje napredovanje u severnom smeru. Srbi su dopremili preko 300 zarobljenika.

Demisija baruna Husareka.

Prelazno ministarstvo Lammasch.

Beč, 25. Barun Husarek podastrio je danas u Budimpešti svoju ostavku, koju je car prihvatio. Sastav ministarstva bio je poveren dvorskom savetniku Lammaschu, koji je prepodne pristupio vodjama parlamentarnih stranaka, da ga podupru u zadaći, koju je preuzeo. Početkom nadao se Lammasch, da će parlamentarci podupreti njegov kabinet. Pošto su kršćanski-socijalci kao što i nemačke stranke odbile učestvovanje u vladi, odustao je dvorski savetnik Lammasch od te namisli te izjavio, da hoće stvoriti samo prelazno ministarstvo, čija će zadaća biti, da provede predaju uprave u ruke nacionalnih vlada. Dvorski je savetnik Lammasch pregovarao s Česima i Ukrajinacima. Njegova je misija bila svuda veoma simpatično prihvaćena. Predsednik je Tušar izjavio, da je dvorski savetnik Lammasch Česima puno simpatičniji od baruna Husareka. Doduše imadu već Česi svoju vladu te se ne smatraju više pripadnicima austrijske države, ipak neće česki narodni zastupnici činiti vladi zapreke u svim prehranbenim i upravnim poslovima. Za autoritativnu izjavu, kazao je Tušar, da nije ovlašćen i da mora dočekati povratak českih vodja iz Švicarske. I kod Ukrajinaca učinilo je Lammaschovo imenovanje povoljan utisak. Dvorski savetnik namerala probrati svoje ministarstvo, koje pridržaje u glavnom prijašnje šefove odelaka sa nekoliko stručnjaka. U prvom će redu stupiti prof. Redlich kao ministar finansija u kabinet. On može to tim lakše učiniti, pošto nije vezan nikakvim stranačkim odlukama. Dalje pregovara dr. Lammasch lakodjer sa dr. Stöizelom; ali u nemačkim se krugovima ne želi, da bi dr. Stöizl stupio u kabinet.

Wilsonova načela i mir.

Berlin, 26. (D. u.) „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše: Što je Wilson postavio kao svoj program, to je nemački državni kancelar vanjskih posala izrekao svom jasnoću u državnom saboru a to nepokoleblivo stoji. Državni je tajnik izjavio, da se samo po sebi razume, da smo sporazumani sa međunarodnim uredjenjem pitanja Alpacije-Lorene i poljačkih pokrajina, pošto su ova pitanja sadržana u 14 točaka Wilsona. Poljačko pitanje biće prema tome predmetom međunarodnih pregovaranja i biće uredjeno po Wilsonovim načelima. Hoćemo li da rešimo program američanskog predsednika u svakom smislu lojalno, tražimo također lojalnost od naših neprijatelja. Tražbine, koje prelaze Wilsonova načela, moramo da otklonimo. List piše dalje: Ako će danas biti podastrita rajstagu zakonska osnova, kojom se vojnička vlast, koja je bila najsigurnija alla monarke, predodređuje civilnoj vlasti, izčeznuće zadnji trag nepoverenja, koje postoji još u zemlji i izvan nje, o ne bi izgledalo, da smo u preobrazbi Nemačke sustali na pol puta.

Ženeva, 25. (D. u.) Saopćenje „Agence Havas“ veli: Logika i stalnost tona Wilsonova odgovora Nemačkoj odobrava se sveopće u komori. Saveznici, koji nisu suradjivali kod izradivanja mirovnog programa i izmene nota s Nemačkom, nemaju sada zadaću da ustanove mirovne uvete, već da odrede jamstva za primirje. Problem je radi toga od bitne vojničke naravi. Samo vodje savezničkih armija i Foch pozvani su da reše ovo pitanje i rešiće ga onom razboritošću i strogošću, koja odlikuje samoga Wilsona. Ratifikaciju uveta saopćice vlada Udruženih država savezničkim državama u Evropi. Volju nasuprot Nemačkoj moraju u ovim trenucima, kad se počimlje obistiniti pobjeda, održati naši vojnički i pomorski zapovednici.

Ugarske narodne veće.

Budimpešta, 25. (ug. dop. ur.) U palači grofa Minajla Karolya prikazaše se danas zastupnici Karolyeve stranke, socijalno-demokratske i građanske radikalne stranke. U sednici se je na predlog grofa Karolya zaključilo, da se sastavi ugarsko narodno veće. Na ugarski se je narod izdala proklamacija, u kojoj se saopćuje, da je sastavljeno ugarsko narodno veće i u kojoj se u 12 točaka preciziraju poznati zahtevi imenovanih stranaka kao najpreća zadaća u sadašnjem trenutku.

Proklamacija naročito zahteva, da se priznaju nove narodne države u Austriji, te izjavlja, da neovisna Ugarska ne samo da neće sprečavati ostvarenje izbornih zahteva ovih država, već da je pripravna, da s njima stupi u užu gospodarski i politički savez, u uverenju, da će i one poštivati ne manje opravdane interese Ugarske. Konačno pozivlje narodno veće sve inozemske narode i vlade, da u svim pitanjima, koja se tiču Ugarske, traže neposredni savez sa ugarskim narodnim većem.

* Jugoslavenski delegati otputovali s Švicarske. Prema vesti „Slovenca“ iz Beča, otputovali su jugoslavenski delegati dr. Antun Korošec, dr. Melko Cingrija i dr. Grgur Žerjav dne 25. o. m. u Švicarsku.

* Povratak jugoslavenskih kadra. „Slovenca“ javljaju iz Beča dne 24. o. m. da je vojna uprava već naredila, da se kadri jugoslavenskih pukovnija u domovinu. Vojna se uprava usprkos tomu obećanju ispričaje, da se to ne će moći tako brzo izvršiti, jer nema na raspolaganje dovoljnih prevoznih sredstava.

* Napredovanje siljaca u Rusiji. Amsterdam, 25. (D. u.) „Central News“ javljaju iz Londona: Engleske čete napreduju proti Krasnojarsku. U Zapadnoj su Sibiriji japanske čete stigle do Irkutaska.

* Italija i Wilsonove točke glede jugoslavenskog pitanja. „Corriere della Sera“ veli na uvodnom mestu: Kao što se Nemačka opira 8. točki Wilsonova programa, a Austro-Ugarska točki 13., tako želi i Italija, da se 9. točka Wilsonova programa precizira. Ta točka da govori samo o reguliranju talijanskih granica. U onim krajevima, gde su narodi pomelani, neda se prevesti jedna granica, koja bi došla narode. Ova točka i ovo naređenje stajalište, da je vazda bilo razlogom preporu između Italije i južnih Slavena.

Domće vesti.

Osametak privremenog Narodnog odbora.

U sklad postiva, upravljanog na narod SNS, od Narodnog veća u Zagrebu dne 23. t. m. sastala se u sklad nekoliko naših ljudi iz raznih služava pučanstva na posudani pogovor. Iza protreivnija današnjeg položaja Jugoslavena obalom na specijalno prihvata grada i kotara Pute odlučilo se izabrati za sada privremeni odbor, koji imade zadaću, da što prije moguće poduzme shodne korake za izbor stalnog odbora Narodnoga veća u jednoj javnoj skupštini. U taj privremeni odbor bili izabrani dr. Lovro Šušter, pučki učitelj Antun Šabaja i oronovski radnik Ivan Deržid. Pobliske domete sutra javiti. U ostalom upozorava se na progias na belu Netu, kojim se pozivlje narod da sačuva stogu, da se ne da zavesti na nikakve promagljene korake, dok ne bude daljnjih odredba meznog odbora, koji će najkraćim putem stupiti u doticaj sa Narodnim većem u Zagrebu.

* Povratak pučkih begunaca. C. kr. tvrdjavni poverenik saopćuje: Naredbom c. kr. ministarstva za unutrašnje poslove od 7. listopada t. g. broj 5400 dogovorno sa višim armijskim zapovedništvom dozvolilo je povratak za nadaljenih 10.000 osoba u područje c. i kr. tvrdjavnog zapovedništva u Pull. Podnešene molbe za povratak biće prema tome sada neodvlačno rešene. To, javljam, radi možebitnih priprema. — Neka se pako, kod proglašenja toga, upozori nato, da su prehranbene prilike u Pull mnogo nepovoljnije, nego li u zaledju i da oblast za osobnu sigurnost za neprijateljskih navala ne preuzima nikakve odgovornosti. — Povratak nije obvezatan, a onim, koji ostanu u zaledju begunačka se potpora ne obustavlja.

Uredovni satovi kod c. kr. poreznog i sudbenopoložnog ureda u Pull. Na temelju odluke predsedništva c. kr. primorske financijske direkcije u Trstu od 14. rujna 1918. br. 710-1 Pr. 1, stavlja se na sveopće znanje, da su uvedeni kod ovdešnjeg ces. kralj. poreznog ureda neprekinuti uredovni satovi i to od danas unapred do opoziva, naime od 8 sati ujutru do 3 sata popodne sa zaključkom blagajne u 1 sat popodne; u blagdanima pako od 8 ujutru do 12 u podne, dočim se nedeljom ne ureduje.

Mere opreznosti protiv hunjavice. Gospodin tvrdjavni poverenik, doznajući, da se u kućama usled

hunjavice (nahlade, španjolske bolesti) umrlih osoba sakupljavaju mnoge znatizeljne osobe, zati rodjaci, osobito deca pa jer je imenovana bole prilepčiva te da se istoj bolesti izbegne, preporuč općinstvu, da se ne samo suzdrži od tih pose nego da uopće ne posećuje kazališta, kinematografe, tramvaje, javne prostorije itd.

Produljenje školskih praznika. Usled daljnje trajanja influence, ostaju zatvorene do ponedeljka 4 novembra sve škole kotara Pule i Rovinja.

Učiteljima. Pisali smo u Beč, u Trst, u Pore radi plaće. Nema odgovora! Informirali se i privatno. Nema nade da će naskoro biti riješeno. Cekaćemo do 4. novembra. Onaj dan imademo sednicu — i rećemo poslednu reč o toj stvari (ul-timatim). Odbor.

Predaja konca. Općinsko glavarstvo u Pul stavlja do znanja, da će prodavati tvrtka Ignat Steiner od ponedeljka dalje više vrsti konca.

Za Sveovete i dušni dan prodava se na grblju c. kr. mornarice i na civilnom stanovitu kolčina svežih venaca uz cenu 12 K po komadu u korist „Crvenog križa“ izmedija 2 i 5 sati popodne.

Poverenici jugoslavenskih i slavenoskih radnika zamoljeni su, da dodju danas u 4 sata popodne u Radničku organizaciju (ulica Catorpola) na važan pogovor.

Dopisi iz Istre.

Iz Buzeta. Španjolska namlo kara i kod nas. P. Maraki ured satvoren je već više dana, jer su mu svi namoženici oboleli. Pošteno javateljstvo u Trstu, na koje smo se obratili, kaže da nam ne meše poslati činovnika, jer da su i tako skoro svi oboleli. Inače smrtnih slučajeva nema mnogo te se nadaemo, da ćemo u potpunom broju doktora zaigrati kolo, od Triglava do Balkana, kolo slobode i ujedinenja. Samo ne smemo zaboraviti, da se sloboda mora do potrebe lakupiti — krvlju. A mi Hrvati, čini se, da nešto previše zaziremo od krvi, kad se radi o nama. Za te djeca asproti levali smo je na potok. Za te sam je i ba dobro, baš dobro.

Iz Pazina. Članovima „Matice Slovenke“ u Pazinu stavlja se do znanja, da je preneso poverenstvo isto sa Pazin. g. Radošev Rebet, z. k. veterinar, buduć je odputovao. g. prof. Santel iz Pazina. Gospoda članovi učini se samo svoju narodnu dužnost, ako sam sebe jehta baže druge osobu predebe sa člana „Matice Slovenke“, koja su početkom rata hteli zatreti povema našim narodnim delama. U zasku naše Jugoslavije na posao sa „Maticom Slovenkom“!

Dnevne vesti.

Svjajurski besjelatki o priznavanju južnih Slavena kao savremenih naroda. Beranski „Frisk Zeitung“ piše o priznanju Jugoslavena sledeće: Dok se se u Beču mučili govori Czernin i Burian da stave mirovni notu, izgovarajući pozmno sve, što bi moglo da bude bitno sadržina, pregovaralo se izmedju izvanjsih ureda antantinih vlasti o utanačenju načela savremenih ratnih čijeva. Tako se je ovo pravo samoodređenja naroda razvilo etičkim principom i glavni je te ratni cilj Sjedinjenih Država. Zapadne demokracije mogu bez straha ustvrditi, da je bila narodna volja, kojoj su oni dali izražaje. Centralne vlasti međutim čini se, da o tom još nisu na čistu. Kao dokaz služi izjava talijanske vlade prema jugoslavenskom pitanju. Jedna kampanja u štampi, za kojom je stajala velika većina naroda, brivila je talijanskoga ministra izvanjsih posala, da neće da dovede u notu ratu u sklad svoje mišljenja sa duhom vremena. Nitko ne će osporavati Sonnino veliku zaslugu, da je Italiju odveo iz politike „Nebelunga“ trojnoga saveza u suscec obasjana područja, a nitko ga neće ni prekoračiti, što kao ministar nije stvarao net sa demokratsko-revolucionarnoga stajališta. On je skvalito rat kao krvavu parnicu izmedju konzervite i bečkoga Balplakza, a glede tumačenja jednoga paragrafa ugovora o trojnom savezu. Nu vremena, kad su ratovi bili posledak obiteljskih razmirica, prestala su. Italija stavlja se na čelo rimskoga kongresa, na kojem su sudelovali potišteni narodi Austro-Ugarske. I kad je jednom udarila tim putem, nije mogla više da skrene od njega. Za kratko vreme mogao je Sonnino spreći razvitak, ali ga nije mogao zaustaviti. Talijanska vlada priznala Jugoslavena kao saveznički narod, priznala je jugoslavenski odbor kao pravovajlano zastupstvo i priznala od sviju Slavena zaželjeno jamstvo, da u buduće imadu jedino zastupnici jugoslavenske konstituante odlučiti o budućoj državi. Svi narodi antante biju boj za narodno načelo i njihove vlade, priznavši Poljake i Cehoslovake kao saveznike, pružili su o tome vrlo očiti dokaz. Usled toga guhe dva diplomatska dokumenta u isti čas svoju vrednost i sadržinu. Londonski ugovor, koji računa samo s Austro-Ugarskom i krfski pakt, koji sadržava uvete, u kojima odlučuje samo suverenost naroda.

Mali oglasnik

<p>Kitilčarke (sposobne u svojoj struci) te naučnice primkuju se u modnom salonu za šajre Luisa Charwat, ul. Ostliho 3 (Polikarpo).</p>	<p>Kupuje u svakej kolčići zdravi i čisti drop od grožđa. G. Curet, Trst, Via Sette Fontane 1.</p>
<p>Prodaje se 1 sofa, 1 par cipela broj 37 poplati iz drva. Ul. Novara 1.</p>	<p>Rabljeno pekuckstvo kupuje i prodaje tvrtka Filip Barbačić Sišanska ulica.</p>

ZIVNOSTENSKA BANKA

PODRUZNICA U TRSTU, Via Ponte Rosso 7. Vlastita palača.

Dionička glavnica: K 120,000.000.— Pričuve: K 41,500.000.—

Obavlja sve bankovne, burzovne i mjenjačne poslove najkulantnije.

Brzjavni: Živnostehska - Trst. — CENTRALA U PRAGU UTEMELJENA 1868. — Telefoni br.: 2157, 1078, 1089.

PODRUZNICE: Beč, Brno, Budajeviove, Friedek-Mletek, Karlsbad, Král. Hradec, Igľava, Klatovy, Kolin, Krakow, Lwów, Melnik, Mor.-Ostrava, Olomuo, Pardubios, Plasek, Plzenj, Prostějov, Reichenberg i Tábor.

Ispostava: GRADUŽ.